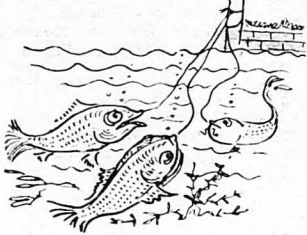

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΟΤΑΝ ΠΙΕΦΤΟΥΝ ΟΙ ΘΕΟΙ!...

Σάν να κατέβηκε βαρὺς ὁ οὐρανὸς καὶ πλάκωσε τὴ γῆ, ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Βροχὴ ψιλὴ κι' ἀτέλειωτη, μὰ μέσα στὴν ψυχὴ μας ἔλαμπε ἥλιος χαρᾶς.

Ἐκεῖ εἶδαμε καὶ ψάρια δεμένα μὲ σχοινί, σάν πρόβατα, μέσα στὸ νερὸ !...

Ἐμπαίναμε στὴν Καστοριά. Εἶχε προηγηθεῖ ὁ συνταγματάρχης κ. Ἄρτης, μὰζὺ μὲ τὸυς ἰππέας του. Τὶ ἔφασιμα, σάν πρωτοεἰδυμένη τὴν πόλι, σάν πάπια πλουμιστή, ἀπάνω στὰ νερά τῆς λίμνης !...

Πῶς φάνταζε ἀπὸ μακρυνά, μὰ καὶ κατόπι, σάν τὴν γνωρίζαμε ἀπὸ κοντά, τί ἐνδιαφέρονσα πού ἦταν !... Μὲ τὰ μεγάλα καὶ παρᾶξενα παλαιὰ τῆς σπῆς, αἱς πολλὲς Βυζαντινὲς τῆς ἐκκλησίας, τῆς τόσο γραφικῆς τῆς «Αὐγᾶτες» (ἐξόδους κήτων καὶ σπιτιῶν κατὰ τὴ λίμνη), τῶς κατοίκους τῆς, πού φοροῦσαν τότε ποδιῶν, καὶ πού τοὺς παίρναμε γιὰ ἀνδρες μὲ...φουστάνια !...

Ἐκεῖ εἶδαμε καὶ τὰ ψάρια δεμένα μὲ σχοινί, σάν πρόβατα, μέσα στὸ νερὸ !... Κάτι ψάρια μεγάλα, τριῶν καὶ πέντε δράδιον, σάν χοιρίδια !... Φροῦδαρχος ἦταν ὁ μακαρίτης ὁ Νταλιάνης. Κατάλυμα γιὰ τὴν ἐνομοτία, ἓνα τζαμί, κάτω στὴν εἰσοδο τῆς πόλεως, κοντὰ στὰ βορειοδυτικὰ τῆς λίμνης. Ἡ πιὸ χειρότερη δηλαδὴ τῆς Καστοριάς μεριά. Καλάμα καὶ ψαθιά στὸ νερὸ, ἀφθονα, τὸ κάνανε νὰ ἀνηχητὴ καὶ νὰ σπῆζι. Πράσινα μούσκλια, στρώμα ἀπὸ πάνο του, καὶ μὰ ἀποτορᾶ βραεῖα, ἴσως ἀπ' τὰ ἔλη, πού σάπιζαν...

Μέσα, ἀνω-κάτω τὸ τζαμί. Φαίνεται πὸς ἔπειτα ἀπ' τὴν κατάληξη μπήκαν οἱ χριστιανοὶ καὶ τὸ λεηλάτησαν. Καὶ κάτω στὸ πάτωμα κάπι κουρέλια ἀπὸ σκούρα ρούχα, μάλλινα, πού δὲν ἔφερον πὸς μᾶς φανήκανε σάν πεθαμένων ἀποφόρια !...

—Τὶ διάβολο, σκέφθηκα. Ντεροβίσηδες θὰ γίνουμε καὶ μᾶς φέρον ἑδωτέρα ;...

Τὸ λέγαν τὸ τζαμί αὐτὸ Κατῆ-Τζαμί, κι' ἐγὼ καλά δὲν ἐνθυμούμια. Κάποιο θαῦμα ἔγινε, λένε, ἐκεῖ. Ἐνας Κατῆς, πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἐπέρασε καβάλλα ἀπάνω στὴ λίμνη, ὅταν ἦταν παγωμένη, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζη, βέβαια, γιατί ἦταν καὶ σκεπασμένη ἀπὸ χιόνι, καὶ ὅταν ἐφθασε στὴν Καστοριά καὶ τὸμαθε, ἀπέδωσε τὴ σωτηρία του στὸ Θεὸ καὶ γονάτισε καὶ προσευχήθη καὶ ἔπειτα ἔχτισε τζαμί, τὸ μέρος, ὅπου πρωτοπατήθηκε τὸ πόδι του στὴ στεριά.

Κι' οἱ Τοῦρκοι πεῖα τὸ σεβόντουσαν, γιὰ τζαμί θαυματουργό.

Τὸ καθαρίσαμε ὅπως μπορέσαμε, γιὰ ν' ἀκουμπήσουμε τὸ βράδυ καὶ νὰ κοιμηθοῦμε. Ἄλλὰ ὅλη τὴ νύχτα ἡ βροχὴ δὲν ἔπαψε, καὶ ἄρχισε νὰ στάζει, ἢ μᾶλλον, γιὰ νὰ πούμε τὴν ἀλήθεια, νὰ βρέξη κι' ἀπὸ μέσα !...

—Βρὲ παιδιά, πετιέται καὶ λείει ἓνας ἀπὸ μᾶς, θέλεις ν' ἀλλάξῃ ὁ Θεὸς τὸ θαῦμα τοῦ Κατῆ ;

—Νὰ κάνη τί ;

—Ἄν γιὰ κείνον ἔχαμε τὴ θάλασσα στερεὰ, γιὰ νὰ τὸν σώση, γιὰ μᾶς, πού κάναμε τὸ ἔργο του Ἰωάννα Ξενοδοχείο ἴδιον, μπορεῖ νὰ κάνη λίμνη τὸ τζαμί καὶ νὰ μᾶς πνίξη ὁλος !...

—Σάν νὰ μὴν ἔχης ἀδικω, φώναξε ὁ ἱποδεκανεὺς Ἄρτινός, κι' ἂν εἶνε νὰ πνιγοῦμε, ἐγὼ θὰ προτιμοῦσα νὰ πνιγῶ...ἀπέναντι.

Καὶ διεθυβύνηκα στὴν ἀντικρινὴ ταβέρνα, πού χάριν τῶν ἡμερῶν διευκρινέτερος σκαδόν.

Νόχτα γεμάτη δνεῖρα, νόχτα γεμάτη μάγια...

λένε οἱ ποιηταί, πού γράφουν δ,τι τοὺς κανίσει, μέσα ἀπ' τὰ γραφεῖα τοὺς...

Γιὰ μᾶς ἦταν μιὰ νύχτα...χωρὶς δνεῖρα, γιατί δὲν κλείσαμε, ἀπ' τὸ κρῦο, μάτι, γεμάτη ὅμως ἀπὸ...ξυράφια !

Τὸ πρωί, νὰ κι' ἔρχεται ἓνας χότζας, ὠχρός, ἀδύνατος, νέος ἀκόμα, μὲ μαύρα μαλλιά, σουβλερό χαρρακτηριστικὰ καὶ κατάμαυρο, μικρὸ καὶ στρογγυλὸ γενάκι.

Χωρὶς μιλιὰ νὰ βγάλῃ, κῦτταζε, ἀπάνω-κάτω, καὶ σ' ἔδλες τῆς γωνιῆς τὸ τζαμί. Μιὰ φαρμακάδα ἔσταζε ἀπ' τὰ ἀσπρισιμένα χεῖλια του καὶ τὰ μάτια του ἦσαν πλημμυρισμένα ἀπὸ λύπη, ἀπὸ συγκινησι...

Νόμισα ὅτι εὐγενικόθ θὰ ἦταν ἀνὰ τὸν πῶ δυὸ λέξεις, γιὰ παρηγοριά, ἀφοῦ ἦμιον καὶ δεκανεὺς ἐνομοτοάρχης.

—Κοίμησε αὐτὸς τὸ κεφάλι του, χωρὶς νὰ μ' ἀπαντήση.

Τὸ πρωί νὰ κι' ἔρχεται ἓνας χότζας !

Τότε, γιὰ νὰ τοῦ δείξω πὸς εἶμαστε καὶ εὐγενεῖς, τοῦ εἶπα ὅτι ἤθελα πολλὰ ἀργὰ στὴν πόλι καὶ γι' αὐτὸ μᾶς βάλανε ἐκεῖ μέσα καὶ πὸς σήμερα θὰ τοῦ ἀδειάσουμε τὸ ἐτέμμενος, γιατί σεβόμεθα ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες τὰ ἱερὰ καὶ ὄσια, ἔστω κι' ἂν αὐτὰ εἶνε ἐχθρῶν, ἔστω κι' ἂν ἀνήκουν σ' ἄλλοθρησκούς !

—Δὲν κάνετε δ,τι θέλετε, μοῦ εἶπε.

—Γιατί ; Ἐδῶ εἶνε Ὀλιος τοῦ Θεοῦ. Πρέπει νὰ τὸν σεβασθοῦμε !...

—Τέτοιος Θεός, μ' ἀπάντησε, ὅπως κατάντησε κι' αὐτὸς κι' ὅπως μᾶς κατάντησε κι' ἐμᾶς, τί νὰ τὸν κάμω ;... Νὰ τὸν βρᾶσω ! Κάμειτε δῶ μέσα δ,τι θέλετε !...

Καὶ ἔφυγε, σάν νὰ τὸν κινήγοῦσαν !...

—Παιδιά, ἔλατε νὰ πῆτε ἓνα κρησάι, νὰ ζεσταθῆτε ! μᾶς φώναξε ἀπὸ ἀπέναντι ὁ Ἄρτινός.

Φαίνεται πὸς οὐτὸς εἶχε παραξεσταθεῖ πεῖα, γιατί ἦταν κατακόκκινος σάν ἀστακὸς βρασμένου.

—Τὶ ἤθελε, μᾶς ρώτησε ὅταν μπήκαμε στὴν ταβέρνα, τί ἤθελε αὐτὸ ὁ Σειχ-οῦλ-Ἰσλάμης, πού ἤθετε πρῶι-πρῶι στὸ τζαμί ;... Ἦθετε νὰ σᾶς ζητήση τὸ...ἐνοίκιο ;...

—Ὀχι !... Ἦθετε γιὰ νὰ μᾶς βροῖση τὸν Μωάμεθ !...

Καὶ διηγῆθηκα τί εἶπε.

—Χοῦ ! μᾶς λέει κι' ὁ Καστοριανὸς ὁ ταβερναρῆς. Οἱ Τοῦρκοι τὸν Θεὸ τοὺς ἄλλοτε τὸν ἔχουν γιὰ «Μεμέτ» καὶ ἄλλοτε γιὰ «Μωχαμέτ».

Ὅταν τοὺς κάνει τῆς δουλειῆς τοὺς, εἶνε καλὸς καὶ ἅγιος, καὶ ὅταν τοὺς ἔρχονται τὰ πράγματα ἀνάποδα, σὺν λένε : «Σειχτηρ-ὀλοῦν-Μεμέτ» δ...
—Κι' ὅμως, εἶνε τόσο φανατικοί, αὐτοὶ !

—Φανατικοὶ εἶνε μόνον γιὰ μᾶς ! Γιατί δὲν παραδέχονται Θεὸ δικὸ μας !... Μὲ τὸν δικὸ τους ὅμως εἶνε ἀρχαντάσπιδες.

—Γι' αὐτὸ μᾶς βγάδουν τὸ...Θεὸ !

—Μωρὲ καὶ τότε...φέρονται ὅπως τὸ λέει κι' ἡ παροιμία. Δὲν ἔχω καιρὸ νὰ σᾶς τὴν πῶ...

—Πῆς τὴν, μωρὲ Καστοριανέ, ἔτσι νὰ γυρῆς !...

—Ἄλλη ἔωρα θὰ σᾶς τὴν πῶ, παιδιά. Τώρα ἔχουμε «ἀλίσθερεια».

—Μιὰ ὄκα στὰ δλα ! φώναξε ὁ Ἄρτινός. Καὶ ἄλλη μιὰ γιὰ τὴν παροιμία !...

—Ἐ, νὰ σᾶς πᾶρη ἡ εὐχή ! μὲ καταφέρατε... Σωπάτε ὅμως, γιὰ ν' ἀκούσετε... Καὶ γρηγορα, γιατί πρέπει νὰ τριγανίσω καὶ «τοιρόνια» (πῶρα μικρὰ τῆς λίμνης τῆς Καστοριάς, ἀπὸ τὰ ὄπια οἱ ἄλλοι Μακεδόνες τῶν γύρω μερῶν παρασκευάζουν τοὺς Καστοριανούς ὡς «τσιρονάδε»).

Ἦταν λοιπὸν, πού λέτε, παιδιά, μιὰ φορὰ κι' ἓναν καιρὸ στὴν Πόλι ἓνας «ἐμπερομιτῆς» (σειρητιοπλέτης καὶ σειρητιοπώλης), πού τὸν λέγανε Μεμέτ. Ἄνθρωπος φτωχός, ἀλλὰ καλός. ἔχε τὸ «ντουκάκι» του (μαγαζὶ) ἐκεῖ κοντὰ στὸ Γαλατᾶ. Κανέναν δὲν ἐπείραζε, οὔτε κακὸ ἔκανε κανενὸς ποτέ. Ἄλλὰ, λέει μιὰ ἄλλη παροιμία : «Θέλω ν' ἀγιάσω... Μ' ἀφήνει ὅμως ὁ διάβολος».

Ἐτσι καὶ μ' αὐτόν. Κάθε πρῶι περνοῦσε ἀπ' τὸ μαγαζὶ του ἓνας χριστιανός, ἓνα σκαθάρι, ἓνας ἐξυβέτος διάβολος, ἔβαζε τὸ κεφάλι του μέσα στὸ μαγαζὶ καὶ σιγά-σιγά τοῦ ἔλεγε, γιὰ νὰ μὴ τὸν ἀκούσουν οἱ ἄλλοι :

—Μεμέτ, νὰ σοῦ βρᾶσω γὼ τὸ Μωχαμέτ !

—Καὶ τὸ ἔβαζε στὰ πόδια...

—Βρὲ παιδί μου, ἀφῆσέ με ἤσυχο, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ! τοῦ ἔλεγε ὁ κακομοῖρης ὁ Μεμέτς.

—Τίποτα αὐτὸς.

Ἐτὴν ἄλλη μέρα, τὰ ἴδια καὶ χειρότερα ὁ χριστιανός. Περνοῦσε, ἔβαζε τὸ κεφάλι του στὴν πόρτα καὶ τοῦ ἔλεγε σιγά :

—Μεμέτ, Μεμέτ, νὰ σοῦ βρᾶσω τὸν Μωχαμέτ !...

Ἐἶδε κι' ἀπέειδε κι' ὁ κακομοῖρης ὁ Μεμέτς καὶ ἀποφάσισε νὰ πᾶη στὸν Κατῆ.

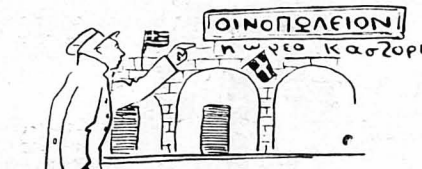
—Καλὰ, τοῦ λέει ὁ Κατῆς. Μείνε ἤσυχος καὶ θὰ τὸν διορθώσω ἐγὼ.

Ἄλλὰ ὁ Κατῆς, σάν δίκαιος ἄνθρωπος πού ἦταν, δὲν ἤθελε νὰ τιμωρήσῃ ἓναν ἄνθρωπο χωρὶς καὶ νὰ βεβαιωθῇ πὸς ἦταν ἔνοχος. Στέλνει λοιπὸν δυὸ «εξαπτιέδες» (χωροφύλακες) ντυμένους μὲ ἀντέρια καὶ μεταμφιεσμένους, γιὰ νὰ παραφυλάξουν στὸ ἐργαστήρι τοῦ Μεμέτς καὶ ν' ἀκούσουν τὸν χριστιανὸ μὲ τ' αὐτὰ του.

Ἄλλὰ μιὰ χριστιανὴ, σκλάβια τοῦ Κατῆ, ἀκου-

Ἐνα τζαμί, κάτω στὴν εἰσοδο τῆς πόλεως, κοντὰ τὴν λίμνη...

Ἐγὼ, εἶπε ὁ στρατιώτης Ἄρτινός, πῶ νὰ πνιγῶ ἀπέναντι !...

Τοὺς παίρναμε γιὰ ἀνδρες μὲ φουστάνια !...

σε τή διαταγή και πάει άμέσως στο σπίτι του νέου και του λέει :

—Τό και τό...
—'Έννοια σου, τής λέει ο χριστιανός, σ' εύχαριστώ πολύ και ξέρω τι θά κάνω...
—Τήν άλλη μέρα τό πρωί, πολύ πρωί, πήγαν οι δύο μεταμφιεσμένοι ζαπτιέδες και κρυφθήκαν στο εργαστήρι του Μεμέτη, πίσω από τό «τεζάκι», έτσι πού ν' άκούσε χωρίς νά φαίνονται.
—Σε λίγο νά κι' ο χριστιανός περνά από χει, κατά τά συνηθισμένα του. Βάζει μέσα από τήν πόρτα του εργαστηρίου τό κεφάλι του και φωνάζει δυνατά :

—Μεμέτ - 'Εφέντη... Σαμπάχ - χαίρ - όλσούν...
—'Ο Μεμέτης δέν απάντησε. Περιμένε ν' άκούση τή συνηθισμένη βροσιά γιά τόν προσφήτη του. 'Αλλά ο χριστιανός έξακολουθούσε νά στέκεται στην πόρτα του μαγαζιού, ταπεινά, χωρίς διάλου και μιλιά.
—Τί θέλεις πάλι ; τού λέει ο Μεμέτης μέ τόνο άγριο.
—Τί θέλω ; Τί άλλο νά θέλω, παρά τά εκατό γρόσια πού μου χρωστάς και μέ βασανίζεις μήνες τώρα, μέ τό σήμερα και μέ τό αύριο...
—Βρε γκιαούρι, έντεφιζ (αδιάκριτε), εγώ σου χρωστώ παράδες ;
—Τό ξέρω, εφέντη μ', πώς είμαι γκιαούρης, αλλά τί νά κάνω ; 'Ετσι έντυχε νά γεννηθώ, γκιαούρης ! 'Αλλά άφού μέ έκανε ο Θεός γκιαούρη, αυτός δέν εινε λόγος γιά νά μου φάς τά γρόσια μου !... 'Αλλά άν είσαι άδικος έσύ και θέλεις νά τά φάς, έχομε έναν δίκαιο Κατή και άν τού πώ πώς όχι μονάχα δέν μέ πληρώνεις, αλλά μου βρίζεις και τήν πίστα μου, θά μου δώση δίκαιο κι' άς είμαι και γκιαούρης !...
—'Ο Μεμέτης, όσο ησυχός και ήμερος κι' άν ήταν, έγινε θηρίο σάν τ' άκουσε αυτό. 'Αρχισε λοιπόν νά βρίζη δυνατά τόν χριστιανό.

—Σιχτιμι, κοπέκ !...
—'Εκείνος, χωρίς νά μιλήση άλλο τίποτε, έσκηψε τό κεφάλι του και έφυγε, λέγοντας μονάχα δυνατά :

—'Ο 'Αλλάχ εινε μεγάλος !...
—Οί ζαπτιέδες βγήκανε τότε από τόν κρυφώνα και μία και δύο, πάνε στον Κατή και τού τά λένε όλα όσα άκουσαν χαρτί και καλαμάρι.
—Φέριτε μου γοήγορα εδώ τό Μεμέτη και τόν χριστιανό, διατάζει ο Κατής.
—Και έγινε άμέσως ή διαταγή του :

—Μεμέτη, λέει στον Τούγκο, δώσε άμέσως σ' αυτόν εδώ τόν χριστιανό τά εκατό του γρόσια, πού τού χρωστάς...
—Μά, Κατή εφέντη !...
—Μά ο Κατής ήταν θυμωμένος.
—Δός τά άμέσως, τού φωνάζει, άλλωώς θά δολέψη βούρδουλας !...
—'Ο Μεμέτης, θέλοντας και μή, έλυσε τό κεμερί του, και ντάχα - ντούχα, τάδωσε τά εκατό γρόσια...
—Τήν άλλη μέρα, όταν ο ήλιος ήταν ψηλά, ως δύο-τρια καλάμα, ο χριστιανός πέρασε πάλι από τό κμπερμεντζίδικο του Τούγκου. Βάζει πάλι τό κεφάλι του μέσα από τήν πόρτα και τού λέει σιγά - σιγά :

—Μεμέτη, Μεμέτη, νά σου βρώσω τόν Μωχαμέτη !...
—Νά τόν βρώσω κι' εγώ, τέτοιος πούνα, απάντησε ο Μεμέτης !...
—Αιτή, παιδιά, εινε ή παροιμία και ή ιστορία της, μάς ειντε, τελειώνοντας ο Καστοριανός ταβερνιάρης.

Τήν άλλη μέρα μάς άλλαξαν κατάλιμα.
Μάς στείλανε μερικούς από μάς στού κ. Δούκη, όπου μάς περιποιηθήκανε πολύ, και έπειτα στού κ. Λιτσικά τό σπίτι, ένός καλού κι' ευγενικού 'Ισραηλίτη. Μέ τήν μπέτρα του, τήν γρηά - καλή Παλόμπα, είμαστε φίλοι ακόμα έως σήμερα.
'Ετσι έμεινε και πάλι άδειο τό τζαμί και στην διάθεσι του χότζα, άδειο όμως πειά από στρατιώτες, άδειο όμως πειά κι' από Θεούς !...
Και μονάχα ο μιναρές του στεκόταν, άσπρος κι' όρθός, άπάνω από τά μαύρα νερά τής λίμνης, σάν λαμπάδα, πού έβουσε και ζητάει νά τήν άναφούν !...
'Αλλά κανένας, από πουθενά, δέν φαίνεται νά τής δώση φώς και ζωή.
ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΡΟΔΟΦΥΛΛΑ

ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΣΟΦΟΙ

—'Εκείνος πού προσπαθεί νά εινε πάντα πρωτότυπος, δέν εινε δυνατόν παρά νά χάση στο τέλος τήν πρωτοτυπία του.
Σοφμαν
—Δυό τρόποι δημιουργίας μόνον μπορούν νά δοξάσουν τό όνομά σου. "Η νά γράφης άπλούστατα, έτσι πού νά σέ καταλαβαίνουν όλοι, ή νά γράφης στυφιντότατα, έτσι πού νά μήν μπορη νά σέ καταλάβη κανείς.
Μόζαρτ
—'Η άκρίβεια τής σκέψους και ή άκρίβεια τής έκφράσεως εινε δυό πράγματα άλληλένδετα. Σκοτεινότης και προσποίησης εινε τά δυό μεγαλειότερα σφάλματα τού ύφους.
Μακώλαϊϋ
—Στούς καθυστερημένους λαούς άρχει κανείς νά πη κάτι πού νά κολακεύη τή ματαιοδοξία του πλήθους, γιά νά γίνη ένδοξος.
Γκριλλπάτσερ.

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Τά ψάρια...μιλούν !... Τά παραπονετικά μωρμουρητά τών μπαρμπουνιών !... Τά μεγάλα άγαθά τής κρεμμυδοφαγίας. Τί λέει μια γρηκιά 'Αμερικανίς πολυκατομυριούχος. Τό δηλητήριο του σιέλου, κλπ.

Και τά ψάρια μιλούν !... Αυτό τουλάχιστον διακηρύσσουν οί φυσιοδίφες εκείνοι, πού επιδοθήκανε στη μελέτη τής...γλώσσας τών ψαριών. Τά περισσότερα ψάρια βουβίζουν, όπως τά έντομα, ιδιαίτερος δέ τό μπαρμπουνί εινε—λένε—πολύ...φληαρο ! Μωμμουρίζει δηλαδή παραπονετικά όταν τό άναυθούρον από τό νερό.

Δέν νομίζετε, κατόπιν αυτού, ότι ή παροιμία «βωβός σάν τό ψάρι» έχρεωκότησε ;

'Η πολυκατομυριούχος 'Αμερικανίς κυρία Χέττυ Γκρήν, πού εινε ίδρυτής και διευθύντρια τής μεγάλης Χημικής Τραπέζης τής Νέας 'Υόρκης, διατείνεται ότι χρωστάει τήν ζωτικότητα και τήν άντοχή της...στά κρεμμύδια !...

Τήν ευγνωμοσύνη της στά κρεμμύδια τήν εκφράζει, φυσικά, τρώγοντας τέσσερα - πέντε άπ' αυτά σέ κάθε της γεύμα.

'Η κυρία Γκρήν εργάζεται άκούραστα, εδώ και σαράντα χρόνια, μέσα στο γραφείο της, όπου πηγαίνει κάθε μέρα τό πρωί στις έφτά και φεύγει άργά τό βράδυ. 'Αν και έχει δέ μία κολοσοιαία περιουσία—πάνω από εκατό εκατομμύρια δολάρια—άν και πέρασε τά έβδομήντα πέντε της χρόνια, έξακολουθεί νά εργάζεται σκλησία, χωρίς ποτέ νά αισθανή τόν παραιμικό πονοκέφαλο.

Μιά έπιτροπή τού συνδέσμου τών εργαζομένων γυναικών, πού πήγε πέρσει και τής εύχίθηκε «χρόνια πολλά» γιά τά γενεθλιά της — ήταν 78 χρόνων — τήν βρήκε νά...ροκανίζει ένα κρεμμύδι !...

—Θά σάς φανή ίσως άστείο, φίλες μου, είτε στην έπιτροπή τών κυριών, άν σάς δοκησώ ότι τήν ύγεια μου τήν χρωστάω στά κρεμμύδια. Δέν ύπάρχει καλύτερη τροφή και καλύτερο φάρμακο συγχρόνως άπ' τά κρεμμύδια. Κακοστομαδιά, πονοκέφαλος, άπνία, εινε τελείως άγνωστα σέ μένα. Κι' αυτό τό χρωστάω στά κρεμμύδια.

Κι' άνοιγοντας ένα συρτάρι τού γραφείου της, πήρε μέσα άπ' αυτό και προσέφερε από ένα ροδόκονικο κρεμμύδακι σέ κάθε μία άπ' τες έπισκέπτριές της.

Μέ τήν κυρία Γκρήν συμφωνούν κι' οί γιατροί. 'Αναφέρονται μάλιστα πολλά παραδείγματα θεραπείας τής δυσκοιλιότητος διά τής κρεμμυδοφαγίας. 'Αλλά τά κρεμμύδια έχουν κι' άλλες ευεργετικές επιδράσεις στον άνθρωπο. Δυναμώνουν τήν όρασι, συντείνουν στην κυκλοφορία του αίματος και...ερεθίζουν τήν φαντασία. Πολλοί ποιητάι και μυθιστοριογράφοι—ως εινε γνωστόν—όφειλον τής καλύτερης έμπνεύσεως τους—δσο κι' άν φαίνεται παράξενο—στη μυρουδιά τού κρεμμυδιού !

'Ο Γάλλος καθηγητής Γκωτιέ άνακάλυψε ότι μεταξύ τών συστατικών τού σιέλου ύπάρχει κι' ένα δηλητήριο, όμοιο περίπου μέ τό δηλητήριο ένός φειδιού, τής νάγιας.

Φυσικά, ή αναλογία τού δηλητηρίου αυτού πρός τά άλλα συστατικά τού σιέλου τών ανθρώπων εινε έλαχιστή, όχι όμως και τελείως ασήμαντη.

Γιά νά έχετε μία ιδέα πόσο δραστικό εινε τό δηλητήριο αυτό, άρχει νά μάθετε ότι ο Γάλλος καθηγητής έκανε μία ύποδορεια ένεσι σ' ένα μικρό πουλί μέ τήν ποσότητα τού δηλητηρίου αυτού, πού έβγαλε μέσα από είκοσι γραμμάρια ανθρώπινου σιέλου. Τά άποτελέσματα τής ένέσεως αυτής ήταν άφάνταστα. Στην άρχή τό πουλάκι όρχισε νά σπαράξει και νά βασανίζεται από φριχτούς σπασμούς. Μετά λίγη ώρα έπεσε σέ νάρκη κι' ύστερα από μία ώρα, άπ' τή στιγμή πού τού έγινε ή ένεσι, δέν ζούσε πειά.

Τό κατακληρτικότερο όμως εινε ότι τό δηλητήριο αυτό διατηρεί τήν θανατηφόρο ένέργειά του κι' όταν ακόμα τό θερμάνουμε σέ 100 βαθμούς Ρεωμόρου !

Σέ μία άμυώδη άκρογιαλιά τού Μεξικου ύψώνεται, στην άκρη τής θάλασσας, ένας βράχος ύψους εκατό τριάντα μέτρων, ο όποιος έχει τό σχήμα μανταριού. Τό άπάνω μέρος τού βράχου εινε διαλύτατο. 'Η έκτασις δέ τής έπαφνεας του φτάνει τά 70 στρέμματα κι' άπάνω σ' αυτήν εινε φτισμένη από τό έτος 1540 ή πόλις "Ακομα.

Οί πρώτοι κάτοικοι τής παράξενης αυτής πόλεως πιστεύανε ότι ο βράχος - μανιτάρι ήταν ένα πραγματικό θαλάσσιο μανιτάρι, τήν εποχή πού ή θάλασσα σκέπαζε όλη τή γή, κι' ότι άπολιθώθηκε όταν άπεσούθησαν τά νερά τής θάλασσας.

'Ο Κατής γονάτισε εκεί και προσευχήθη

—Νά τόν βρώσω κι' εγώ, τέτοιος πούνα !...